

A. Dezvoltarea algoritmilor corecți din specificații

- 4 reguli
- regula atribuirii (R_1)
  - regula compunerii secvențiale (R_2)
  - regula alternanței (R_3)
  - regula iterației (R_4)

1. Împărțire întreagă

$$\varphi(x): (x \geq 0) \wedge (y > 0)$$

$$X = (x, y)$$

$$\psi(x, z): (x = q * y + r) \wedge (0 \leq r < y)$$

$$Z = (q, r)$$

$$A_0: [\varphi, \varphi] \stackrel{R_2}{\leq} A_1$$

↑ program abstract, care trebuie rafinat / descompus

a.î. să se ajungă la un program format doar din:
structurile: secvențiale, alternativă și iterativă

- putem identifica un predicat η ; $\eta \Rightarrow \varphi \rightarrow$ se aplică R_2

$$\eta: (x = q * y + r) \wedge (0 \leq r)$$

$$A_1: \begin{bmatrix} [\varphi, \eta] \\ [\eta, \varphi] \end{bmatrix} \stackrel{R_1}{\leq} A_2$$

- pentru $q=0, r=x \Rightarrow \eta$ - adevărat $\rightarrow$ se aplică R_1

$$A_2: \begin{bmatrix} (q, r) = (0, x) \\ [\eta, \varphi] \end{bmatrix} \stackrel{R_4}{\leq} A_3$$

(2)

$$\eta : (x = q * y + r) \wedge (0 \leq r)$$

$$\psi : (x = q * y + r) \wedge (0 \leq r < y)$$

$$[\eta, \psi] = [\eta, \eta \wedge (r < y)] \rightarrow \text{se poate aplica } R4$$

$$\neg \text{cond} = \neg (r < y) = r \geq y$$

$$A3 : \begin{array}{|l} (q, r) = (0, x) \\ \text{Do} \\ \text{OD } r \geq y \rightarrow [\eta \wedge (r \geq y), \eta \wedge \text{TC}] \end{array} \quad \begin{array}{l} R1 \\ \leq A4 \end{array}$$

- x, y - au în modurile valoare
- q, r - se modifică $\Rightarrow$ pentru ca instr. Do

să se termine, condiția $r \geq y$ trebuie să devină falsă $\Rightarrow$
 $\Rightarrow r < y$ - adică r să scadă (y - nu se modifică)
 $\hookrightarrow$ este inițial x

- r se poate diminua la fiecare iterație cu $y \Rightarrow$

$$\Rightarrow r \leftarrow r - y$$

dar, η - invariant în $\begin{array}{cc} \text{pre:} & \text{post:} \\ [\eta \wedge (r \geq y), \eta \wedge \text{TC}] \end{array} \Rightarrow$

$\Rightarrow q$ - crește

$$\text{pre: } x = q * y + r$$

$$\text{post: } x = q * y + r$$

$$= q * y + \underbrace{r - y + y}_{r = r - y}$$

$$= (q + 1) * y + \underbrace{r - y}_{\leftarrow} \uparrow$$

$$q \leftarrow q + 1$$

$\Rightarrow$ se aplică R_1

$$A_4: \boxed{\begin{array}{l} (q, r) = (0, x) \\ \text{do} \\ r \geq y \rightarrow (q, r) = (q+1, r-y) \\ \text{od} \end{array}}$$

2. Radăcina pătrată întreagă

$$\varphi(x): n \geq 1$$

$$X = (n)$$

$$\psi(x, z): z^2 \leq n < (z+1)^2$$

$$Z = (z)$$

$$A_0: \boxed{[\varphi, \psi]} \stackrel{R_2}{\leq} A_1$$

- introducem notația $q = z+1 \Rightarrow$ construim ψ_0

$$\psi_0: (\underbrace{z^2 \leq n < q^2}_{\eta}) \wedge (q = z+1)$$

$$\Rightarrow \psi_0 \equiv \psi \quad \eta$$

- identificăm η , o parte din ψ_0 , a.î. $\eta \Rightarrow \psi_0 \equiv \psi$

$$\eta: z^2 \leq n < q^2$$

$\downarrow$
se aplică R_2

$$A_1: \boxed{\begin{array}{l} [\varphi, \eta] \\ [\eta, \psi_0] \\ \{\psi\} \end{array}} \stackrel{R_1}{\leq} A_2$$

- η este adevărat pentru $z=0, q=n+1 \rightarrow$ se aplică R_1

$$A_2: \boxed{\begin{array}{l} (z, q) = (0, n+1) \\ [\eta, \psi_0] \\ \{\psi\} \end{array}} = A_3$$

(4)

$$\eta: r^2 \leq n < q^2$$

$$\psi_0: (r^2 \leq n < q^2) \wedge (q = r+1)$$

$$\psi_0: \eta \wedge (q = r+1)$$

$$A_3: \boxed{(r, q) = (p, n+1)} \quad \textcircled{R_4} \leq A_4$$

$$\boxed{[r, \eta \wedge (q = r+1)]}$$

se aplică R4

$$T_{cond} = T(q = r+1) - (q \neq r+1)$$

$$A_4: \boxed{\begin{array}{l} (r, q) = (p, n+1) \\ \text{Do } r \\ q \neq q+1 \rightarrow \{ \eta \wedge (q \neq r+1), \eta \wedge TC \} \\ \text{OD} \end{array}} \quad \textcircled{R_3, R_1} \leq A_5$$

- q = valoare foarte mare $\Rightarrow$ trebuie să scadă $\Rightarrow$

- r = valoare foarte mică $\Rightarrow$ trebuie să crească

$\Rightarrow r$ trebuie să crească până când $q = r+1$, $q - r = 1$, adică instr. Do se termină

- η - adevărat în pre și post $\Rightarrow$ fie r crește, fie q scade se modifică

$$\begin{array}{c} r \rightarrow \quad \leftarrow q \\ | \quad | \quad | \quad | \\ 0 \quad p \quad n \quad n+1 \end{array}$$

$$p = \frac{r+q}{2}$$

$$r < p < q \quad | \quad ()^2$$

$$r^2 < p^2 < q^2$$

- comparați p^2 cu n

$$\begin{array}{l} p^2 \leq n \Rightarrow r = p \\ p^2 > n \Rightarrow q = p \end{array} \quad \left| \begin{array}{l} \text{se aplică } R_3 \\ \text{se aplică } R_4 \end{array} \right.$$

A5:

$$(r, q) = (0, n+1)$$

DO

$$q \neq r+1 \rightarrow p = \frac{r+q}{2}$$

$$\text{IF } p^2 \leq n \rightarrow r = p$$

$$\square p^2 > n \rightarrow q = p$$

FI

OD

B. Limbajul JML (Java Modeling Language)

- vezi prezentare $\swarrow$ **ESC2Java** - verificare statică
 $\searrow$ **jmlc + jmlrac** - verificare dinamică

- openjml.org

C. Activități studiate în cadrul VVSS

- vezi diagrama